

1. Utförande av frikast efter slutsignal (2:4-6)

I många fall är det lag som har möjligheten att lägga ett frikast sedan speltiden löpt ut inte verkligt intresserad av att försöka göra mål - antingen för att matchen redan är avgjord eller för att platsen för frikastet är för långt ifrån motståndarnas mål. Även om reglerna formellt föreskriver att frikastet ska läggas bör domarna visa gott omdöme och betrakta frikastet utfört om en spelare som är i ungefär rätt position helt enkelt låter bollen falla eller lämnar den till domarna.

I de fall där det står klart att laget vill försöka att göra mål måste domarna försöka finna ett läge mellan att tillåta denna möjlighet (även om det föreligger en mycket liten sådan) och att se till att situationen inte urartar i en tidskrävande och frustrerande "teater". Detta betyder att domarna bör se till att få spelarna från de båda lagen i de rätta positionerna bestämt och snabbt så att frikastet kan genomföras utan försening. Bestämmelserna i regel 2:5 som gäller spelarnas placering och byten måste respekteras (4:5 och 13:7).

Domarna måste också vara mycket observanta och bestraffa förseelser av de båda lagen. Ihållande ojusthet av försvararna måste bestraffas (15:4, 15:9, 16:1b, 16:3d). Dessutom bryter anfallande spelare ofta mot reglerna för utförande av frikastet det vill säga en eller flera spelare överskrider frikastlinjen efter signal innan kastet utförts (13:7, tredje stycket) eller genom att kastaren faktiskt rör sig eller hoppar när han kastar (15:1, 15:2, 15:3). Det är mycket viktigt att inte godkänna något mål som gjorts på ett felaktigt sätt.

2. Timeout (2:8)

Bortsett från situationer angivna i regel 2:8 då timeout obligatoriskt ska ges förväntas domarna med omdöme avgöra behovet av timeout även i andra situationer. Några typiska situationer där timeout inte är obligatoriskt men ändå i normala fall bör ges är:

- a) yttre händelser till exempel golvet måste torkas;
- b) en spelare tycks vara skadad;
- c) ett lag klart fördröjer spelet till exempel när laget fördröjer utförandet av ett formellt kast eller när en spelare kastar bort bollen eller inte släpper den;
- d) om bollen berör taket eller ett föremål ovanför spelplanen (11:1) och bollen tar en sådan riktning att den flyger långt bort från det ställe där inkastet ska läggas och detta förorsakar ett ovanligt dröjsmål.

När domarna avgör behovet av en timeout i dessa eller andra situationer bör de först och främst bedöma om ett spelavbrott utan timeout skulle kunna ge en otillbörlig nackdel för ett av lagen. Om till exempel ett lag leder med ett stort försprång sent i matchen torde det inte vara nödvändigt med timeout för ett kort spelavbrott för att torka golvet. Om på liknande sätt ett lag skulle få en nackdel genom utebliven timeout men detta lag av något skäl självt är vållande till förseningen eller den bortslösade tiden föreligger uppenbarligen inget skäl för en timeout.

En annan viktig omständighet är den förväntade tiden för avbrottet. Tidslängden för ett avbrott förorsakat av en skada är ofta svår att bedöma, varför det synes säkrare att ge timeout. Omvänt bör domarna inte vara för snabba med timeout bara därför att bollen lämnat spelplanen. I sådana fall kommer bollen ofta tillbaka och är klar att omedelbart bli spelad. Om detta inte sker skall domarna sträva efter att snabbt få reservbollen i spel (3:4) för att därigenom göra timeout onödig.

Den obligatoriska timeouten i samband med straffkast har tagits bort. Det kan fortfarande vara nödvändigt att ge en timeout, baserat på subjektivt bedömande vid några tillfällen, i enlighet med de principer som nämnts ovan. Detta kan inbegripa situationer där några i laget tydligt fördröjer utförandet, till exempel genom ett byte av målvakten eller kastaren.

3. Lag-timeout (2:10)

Varje lag har rätt till en lag-timeout på en (1) minut i varje halvlek av den ordinarie speltiden (dock inte i förlängningar).

Ett lag som önskar begära lag-timeout måste göra det genom att en ledare placerar ett "grönt kort" på bordet framför tidtagaren. (Ett grönt kort med ungefärliga mått 15 x 20 cm och med ett stort "T" på varje sida rekommenderas).

SHF:s kommentar

I nationella matcher skall det "gröna kortet" lämnas i handen till tidtagaren.

Ett lag får endast begära lag-timeout endast när det är i besittning av bollen (när bollen är i spel eller under ett avbrott). Förutsatt att laget inte förlorar bollinnehavet innan tidtagaren får tid att stoppa klockan och blåsa (i vilket fall det gröna kortet lämnas tillbaka till laget) ska laget beviljas sin lag-timeout omedelbart.

Tidtagaren avbryter vid lag-timeout spelet genom att stoppa klockan och blåsa i pipan (2:9). Han ger domartecken för timeout (nr 16) och pekar med utsträckt arm på det lag som begärde lag-timeout. Det gröna kortet placeras på den sidan av bordet där det lag som begärt lag-timeout finns och förblir där under tiden för timeouten.

Domarna bekräftar lag-timeouten med tre signaler och tidtagaren startar en separat klocka för att kontrollera tiden för lag-timeouten. Sekreteraren för in tiden för lag-timeouten i matchprotokollet för det lag som begärde den.

Under lag-timeouten förblir spelarna och ledarna i höjd med sitt avbytarområde antingen på spelplanen eller i avbytarområdet. Domarna uppehåller sig i spelplanens mitt, men en av dem bör gå till tidtagarbordet för avstämning.

I avsikt att möta behov av bestraffningar är en lag-timeout definierad som en del av speltiden (16:10) så att alla osportsliga beteenden och andra förseelser blir bestraffade på det normala sättet. Det saknar betydelse i detta sammanhang om de berörda spelarna/ ledarna befinner sig på eller utanför spelplanen. Likartat kan en varning, utvisning eller diskvalifikation enligt reglerna 16:1-3 och 16:6-9 ges för osportsligt uppträdande eller för agerande enligt regel 8:6b.

Efter 50 sekunder ger tidtagaren en akustisk signal som betyder att spelet ska återupptas inom 10 sekunder.

Lagen måste vara redo att fortsätta spelet när tiden för lag-timeout går ut. Spelet återupptas antingen med det kast som svarar mot situationen som förelåg när timeout gavs eller – om bollen var i spel – med frikast för det lag som begärde timeout från den plats där bollen var vid tidpunkten för spelavbrottet. När domaren ger signal ska tidtagaren återigen starta klockan.

4 Passivt spel (7:11-12)

A. Allmänna riktlinjer

Införandet av reglerna avseende passivt spel har som syfte att förhindra oattraktiva spelmetoder och avsiktliga förseningar av spelet. Detta kräver att domarna genom hela matchen finner och bedömer passiva handlingar på ett konsekvent sätt. Passiva spelhandlingar kan uppkomma i alla faser av ett lags anfall, till exempel när bollen spelas bakåt på spelfältet, under uppbyggnadsfasen, eller under avslutningsfasen. Passivt spel är typiskt använt mer frekvent i följande situationer:

- ett lag är knappt i ledningen vid slutet av matchen;
- ett lag har en spelare utvisad;
- när kompetensen hos motståndaren är överlägsen, särskilt i försvaret;

Kriterierna som nämns i de följande specifikationerna gäller sällan ensamma utan måste allmänt bedömas i sin helhet av domarna. Särskilt måste effekten av ett aktivt defensivt arbete i enlighet med reglerna tas med i beräkningen.

B. Tillämpningen av förvarningstecken (domartecken 11)
Förvarningstecknet bör särskilt visas i följande situationer:

B1. Förvarningstecken när byten av spelare sker långsamt eller när bollen flyttas långsamt nedför planen.

Typiska indikationer är:

- spelare står runt mitten av spelplanen och väntar på att byten ska avslutas.
- en spelare fördröjer utförandet av ett frikast (genom att låtsas att inte veta den rätta platsen), ett avkast (genom att målvakten långsamt återfinner bollen eller genom ett dåligt pass till mitten eller genom långsam promenad till mitten med bollen) ett målvaktskast eller ett inkast efter att laget tidigare har blivit uppmanade att avstå från en sådan fördröjande taktik;
- en spelare står still och studsar bollen;
- bollen spelas tillbaka till den egna planhalvan trots att motståndarna inte sätter någon press på laget;

B2. Förvarningstecken i samband med ett sent byte under uppbyggnadsfasen.

Typiska indikationer är:

- alla spelare har redan intagit sina attackpositioner;
- laget startar uppbyggnadsfasen med ett förberedande passningsspel;
- inte förrän i detta skede genomför laget ett byte;

IHF:s kommentar: *Ett lag som försökt genomföra en snabb kontringsattack från sin egen planhalva men har misslyckats med att få en omedelbar målchans efter att ha nått motståndarnas planhalva måste tillåtas att genomföra ett snabbt byte av spelare i detta skede.*

B3. Genom en särskilt lång uppbyggnadsfas.

I princip måste ett lag ha tillåtelse att ha en uppbyggnadsfas med ett förberedande passningsspel innan de kan förväntas att starta en målinriktad attack situation.

Typiska indikationer på en särskilt lång uppbyggnadsfas är:

- lagets attack leder inte till någon målinriktad attack

IHF:s kommentar: *En målinriktad attack finns särskilt när laget med bollinnehav använder taktiska metoder för att röra sig på ett sådant sätt att de når synligt fördel mot försvararna eller när de ökar kraften i attacken i jämförelse med uppbyggnadsfasen*

- *spelare får upprepat ta emot bollen när de står still eller rör sig iväg från målet;*
- *upprepat studsande av bollen medan man står still;*

- *när en motspelare angriper vänder den attackerande spelaren tidigt bort, väntar på att domarna skall avbryta spelet, eller skapar inget synligt övertag över försvararna;*
- *aktiva försvarsinsatser: aktiva försvarsmetoder förhindrar anfallarna från att öka kraften i anfallet därför att boll- och löpvägar blockeras;*
- *ett speciellt kriterium för särskilt lång uppbyggnadsfas är när det anfallande laget inte uppnår någon klar ökning av styrkan från uppbyggnadsfas till avslutningsfas.*

C. Hur förvarningstecknet bör användas

Om en domare (antingen plandomaren eller måldomaren) upptäcker tendensen till passivt spel lyfter han armen (domartecken nr 11) för att indikera bedömningen att laget inte försöker att komma i läge för ta ett skott på mål. Den andre domaren skall också visa tecknet.

Förvarningstecknet skall visa att det bollförande laget inte gör några försök att skapa en målmöjlighet, eller upprepat försöker fördröjer återupptagandet av spelet.

Domartecknet behålls tills:

- anfallet är över eller
- förvarningen inte längre är giltig (se anvisningar nedan)

Ett anfall börjar när ett lag kommer i besittning av bollen och anses över när laget gör mål eller förlorar bollen.

Förvarningstecknet gäller normalt för hela anfallet. Emellertid finns under anfallsperioden två situationer där bedömningen av passivt spel inte längre gäller och förvarningstecknet skall stoppas:

- a) Laget som är i besittning av bollen skjuter ett skott mot mål och bollen kommer tillbaka till laget från målställningen eller målvakten (direkt eller i form av ett inkast);

- a) en spelare eller ledare i det försvarande laget erhåller ett personligt straff enligt regel 16 på grund av en ojusthet eller osportsligt uppträdande.

I dessa två situationer måste det bollförande laget tillåtas att få en ny uppbyggnadsfas.

D. Efter att förvarningstecknet har visats

Efter att ha visat förvarningstecknet bör domarna tillåta det bollförande laget att få viss tid att ändra sitt agerande. I detta hänseende måste kunskapsnivåerna i olika åldrar och skicklighetskategorier tas med i beräkningen.

Det förvarnade laget bör därför tillåtas den möjligheten att förbereda anfallsagerande mot målet.

Om det bollförande laget inte gör ett uppenbart försök att komma i läge för att skjuta mot mål så skall en av domarna besluta att detta är passivt spel (reglerna 7:11-12). (Se även nedan "Beslutskriterier efter att förvarningstecken visats")

Anmärkning: Passivt spel bör inte blåsas under en anfallsspelares rörelse med en chans att skjuta mot mål, eller när spelaren med boll ger indikation på att denne är i försök att ta ett avslut.

Beslutskriterier efter att förvarningstecken har visats

D1. Anfallande lag

- ingen klar ökning av tempot;
- inget målinriktat agerande i riktning mot mål;
- agerande där inget övertag nås;
- förseningar när bollen spelas (till exempel därför att passningsvägar är blockerade av det försvarande laget).

D2. Försvarende lag

- det försvarande laget försöker att hindra en ökning av tempot eller en målinriktad attack genom korrekt och aktiva försvarsmetoder;
- passivt spel får inte påkallas när ett aggressivt försvar ingriper i anfallsvågen genom konstanta regelbrott

E. Tillägg

Indikationer för en minskning av tempot

- Agerande i sidled och inte på djupet mot mål;
- Upprepat diagonalt löpande framför försvararna utan att sätta något tryck på dem;
- Inget agerande på djupet såsom ett angrepp på motståndare 1-1 eller passande av bollen mellan målområdet och frikastlinjen;
- upprepade passningar mellan två spelare utan någon klar ökning av tempot eller noterbart agerande mot målet;
- passande av bollen med alla positioner involverade (kantspelare, linje- och baklinjespelare) utan klar ökning av tryck eller noterbart agerande mot målet.

Indikationer för 1-1 agerande när inga synliga övertag nås

- 1-1 agerande i en situation när det är tydligt att det inte finns utrymme för ett genombrott (flera motståndare blockerar utrymmet för ett genombrott);
- 1-1 agerande utan någon avsikt att bryta igenom mot mål;
- 1 -1 agerande med syftet att helt enkelt få ett frikast (till exempel låta sig fastna eller att avbryta ett 1-1 försök trots att det kunde ha gett ett möjligt genombrott).

Indikationer på aktiva försvarsmetoder i enlighet med reglerna.

- Försöker att inte begå en ojusthet för att undvika ett avbrott i spelet;
- Förhindra löpvägarna för anfallsspelarna, kanske genom att använda två försvarare;
- Flyttning framåt för att blockera passningsvägarna;
- Försvararna flyttar framåt för att tvinga anfallarna bakåt på spelplanen;
- Provocerar anfallsspelarna att passa bollen långt bak till harmlösa positioner.

5. Avkast (10:3)

Som riktlinje för tolkning av regel 10:3 ska domarna ha klart för sig syftet att uppmuntra lagen att använda det snabba avkastet. Därmed menas att domarna ska undvika att vara pedantiska och de bör inte söka möjligheter att ingripa mot eller bestraffa lag som försöker ett snabbt avkast.

Som exempel måste domarna undvika att låta noteringar eller andra uppgifter hindra deras beredskap att snabbt kontrollera spelarnas placering. Plandomaren bör vara klar att blåsa i samma ögonblick som kastaren intar korrekt position under förutsättning att det inte föreligger något klart behov att korrigera andra spelares placering. Domarna måste också tänka på att kastarens medspelare får röra sig över mittlinjen så snart signal har givits. (Detta är ett undantag från den principiella bestämmelsen för utförandet av formella kast).

Även om regeln föreskriver att kastaren måste ha en fot på mittlinjen och befinna sig inom 1,5 meter från mittpunkten bör domarna inte vara överdrivet noggranna och bekymra sig om

centimetrar. Huvudsaken är att undvika oklarhet och osäkerhet för motståndarna beträffande när och var avkastet gjorts.

De flesta spelplaner har dessutom inte markerad mittpunkt och några planer kan även ha mittlinjen avbruten av reklam på mitten. I sådana fall måste både kastaren och domaren av förklarliga skäl uppskatta den korrekta placeringen och varje krav på exakthet skulle då vara orealistisk och olämplig.

6. Definition av klar målchans (14:1)

Meningen med regel 14:1 är att en klar målchans föreligger när:

- a) en spelare som redan har bollen och kroppen under kontroll invid motståndarens målgårdslinje har möjlighet att skjuta på mål utan att någon motståndare har chans att med korrekta medel hindra skottet. Detta gäller också om spelaren ännu inte har bollen men är redo för en omedelbar bollmottagning. Det får inte finnas någon motspelare i en position som kan förhindra en bollmottagning med regelrätta metoder;
- b) en spelare som har boll- och kroppskontroll, springer (eller dribblar) ensam mot målvakten i en kontring utan att någon annan motståndare har möjlighet att komma framför honom och stoppa kontringen. Detta gäller också om spelaren ännu inte har bollen men är redo för en omedelbar bollmottagning och motståndarmålvakten genom kollision, enligt regel 8:5 kommentar, hindrar mottagningen av bollen. I detta specialfall är positionen av de övriga försvararna ovidkommande;
- c) målvakten har lämnat sin målgård och en motspelare med boll- och kroppskontroll har en klar och ohindrad möjlighet att kasta bollen i det tomma målet.

7. Spelavbrott genom tidtagare eller delegat (18:1)

Om tidtagaren eller delegaten ingriper när spelet redan är avbrutet så startar spelet igen med det kast som motsvarar orsakerna till spelavbrottet

Om tidtagaren eller delegaten ingriper och därigenom avbryter spelet när bollen är i spel gäller följande reglering:

A Felaktigt byte eller felaktigt inträdande av spelare (regler 4:2-3, 5-6)

Tidtagaren (eller delegaten) måste avbryta spelet omedelbart, utan hänsyn till fördelsreglerna enligt regel 13:2 och 14:2. Om på grund av ett sådant avbrott, orsakat av det försvarande laget, en klar målchans förstörs måste ett straffkast ges enligt regel 14:1a. I alla övriga fall återupptas spelet med ett frikast.

Den felande spelaren bestraffas i enlighet med regel 16:3a. Emellertid, i händelse av ett felaktigt inträde enligt regel 4:6 vid en klar målchans, skall spelaren bestraffas i enlighet med regel 16:6b i samverkan med regel 8:10b.

B Avbrott av andra orsaker, t.ex. osportsligt uppträdande i avbytarområdet.

a. Ingripande av tidtagaren

Tidtagaren bör vänta till nästa spelavbrott och därefter informera domaren.

Om tidtagaren ändå avbryter spelet medan bollen är i spel så återupptas spelet med ett frikast för det lag som var i besittning av bollen vid avbrottet. Om avbrottet orsakades av en ojusthet från det försvarande laget och därigenom en klar målchans förstördes måste ett straffkast utdömas enligt regel 14:1b.

Detsamma gäller om tidtagaren avbryter spelet genom en begäran om en lag time-out, och domarna nekar laget timeouten därför att det inte är möjligt. Om en klar målchans förstörs genom avbrottet måste ett straffkast utdömas.

Tidtagaren har inte rätt att utdela en bestraffning mot en spelare eller ledare. Detsamma gäller domarna om de inte själva har observerat regelbrottet. I sådana fall kan de bara ge en informell

varning. Om den rapporterade regelöverträdelsen faller under regel 8:6 eller 8:10 så måste en skriftlig rapport inlämnas.

b. Ingripande av en delegat

Teknisk delegat från IHF, ett kontinentförbund eller ett nationellt förbund som är i tjänst i matchen har rätt att informera domarna om en möjlig förseelse mot reglerna (utom i händelse av att domarnas beslut är baserat på en observation av fakta) eller om en förseelse mot avbytarområdesreglerna. Delegaten får avbryta spelet omgående. I detta fall återupptas spelet med ett frikast för det lag som inte begick förseelsen som medförde avbrottet.

Om avbrottet var orsakat av en förseelse från det försvarande laget och avbrottet orsakade att en klar målchans förstördes så måste ett straffkast i enlighet med regel 14:1a ges.

Domarna är skyldiga att ge personliga bestraffningar i enlighet med instruktioner från delegaten

Fakta relaterade till förseelse mot regel 8:6 och 8:10 skall skriftligt rapporteras.